Ahokas, Lehto, Meklin

Lausunto
31.8.2016

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@tem.fi ja susanna.siitonen@tem.fi

Lausuntopyyntönne 11.7.2016,

TEM/1368/03.01.01./2016
TEM049:00/2016

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle työvoiman lomauttamisen ja irtisanomisen yhteydessä tehtävien työnantajailmoitusten vähentämisestä

Palkansaajakeskusjärjestöt SAK, Akava ja STTK haluavat yhteisenä näkemyksenään työsopimuslakiin esitetyistä muutoksista lausua seuraavaa:

Työnantajan työvoiman vähentämisestä työvoimatoimistoille, nykyisin työ- ja elinkeinotoimistolle, tekemien ilmoitusten alkuperäinen tarkoitus oli varata työvoimaviranomaisille aikaa valmistautua työnsä menettäneiden työllistämiseen. Näillä ilmoituksilla on aiemmin ollut vaikutusta myös työntekijän työttömyysturvan määrän.

Irtisanottujen määrä on viimevuosina vaihdellut kuukausitasolla tuhannen molemmin puolin. Samaan aikaan on kasvanut myös nuorisotyöttömyys ja pitkäaikaistyöttömien määrä. Työ- ja elinkeinotoimistojen työmäärä yhdistettynä nykyisiin resursseihin kuitenkin mahdollistaa ennakoivan varautumista korkeintaan suurissa massa-irtisanomisissa. Alle 20 työntekijän työnantajien irtisanomisten ja lomautusten ilmoittamisella on siten merkitystä vain tilastoinnissa. Varsinaisen merkityksensä menettäneiden ilmoitusten karsinta voisi pieneltä osaltaan auttaa myös työ- ja elinkeinotoimistojen resurssien kohdentamista työllistymistä aidosti edistäviin toimiin.

Työnantajan lojaliteettivelvollisuuden yksi ilmentymä on velvollisuus huolehtia edes siitä että työnsä menettävää työntekijä saa tiedon työ- ja elinkeinotoimiston palveluista. Irtisanominen ei ole kenellekään miellyttävää ja ensimmäistä kertaa tilanteeseen joutuvaa pienyrittäjää tämäkin velvollisuus varmasti hämmentää ja työllistää. Näin erityisesti siksi, että ilmoitus- ja selvitysvelvollisuudet eri tilanteissa eroavat toisistaan. Työntekijälle annettu toisen käden tieto voi myös sisältää virhetulkintoja eikä välttämättä vastaa juuri tälle henkilölle oleellisiin kysymyksiin.

Työnantajan lojaliteetin tulisi kuitenkin jatkossakin ulottua edes jonkinlaiseen tilanteen jälkihoitoon. Vähintäänkin työnsä menettävälle tulee antaa ohje ottaa mahdollisimman pian yhteyttä työ ja elinkeinotoimistoon työllistämismahdollisuuksien, soveltuvien työvoimapalvelujen ja työttömyysturvan selvittelyä varten. Yksinkertaisimmillaan tämän voisi toteuttaa lomautus- tai irtisanomisilmoitukseen liitetyllä kehotuksella.

SAK
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Hakaniemenranta 1, 3. krs, 00530 Helsinki
PL 157, 00531 Helsinki
vaihde 020 774 000
www.sak.fi

AKAVA
Akava ry
Rautatieläisenkatu 6
00520 Helsinki
vaihde 020 7489 400
www.akava.fi

STTK
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
Mikonkatu 8 A, 6. krs, 00100 Helsinki
PL 421, 00101 Helsinki
vaihde (09) 131 521
www.sttk.fi

SAK AKAVA STTK

Lausunto
Ahokas, Lehto, Meklin 31.8.2016

Palkansaajakeskusjärjestöt esittävät, että työsopimuslain 5 luvun 4 pykälän lomautusilmoituksen yhteydessä ja lain 9 luvun 3 pykälän selvitysvelvollisuuden sijasta työnantajan tulee antaa lomautettavalle tai irtisanottavalle työntekijälle ohje ottaa yhteyttä paikkakunnan työ- ja elinkeinotoimistoon työllistämismahdollisuuksien, työvoimapalvelujen ja työttömyysturvan selvittämiseksi.

Tilastoinnin heikkenemisestä huolimatta palkansaajakeskusjärjestöt puoltavat työsopimuslain 5 luvun 4 pykälän 3 momenttiin ja 9 luvun 3a pykälään sisältyvien työ- ja elinkeinotoimistoille tehtävien lomautus- ja irtisanomisilmoituksia koskevien säännösten kumoamista.

Merityösopimuslain osalta viittaamme merenkulkualan järjestöiltä pyydettyyn lausuntoon.

SAK AKAVA STTK

Ahokas, Lehto, Meklin

Lausunto
31.8.2016